

Til: Fakultetsstyret
Fra: Dekanen
Sakstype: Økonomi
Saksnr: V-sak 4
Møtedato: 18. mars 2022
Notatdato: 10. mars 2022
Saksbehandler: AJ, GGR, MEL, FEO, JEL

Dimensjonering av ARENA Senter for europaforskning

Vedlegg:

1. Dimensjonering av ARENA, fagstrategisk vurdering. Notat fra dekan Anne Julie Semb, datert 10. mars 2022.
2. Langtidsprognose for 2023-2026 for ARENA, datert 28. februar 2022.
3. Note from ARENA to the Board of the Faculty of Social Sciences, datert 21. februar 2022.
4. E-post fra dekan til ARENA v/styreleder, senterleder og kontorsjef, datert 21. desember 2021.
5. Note from ARENA to the Board of the Faculty of Social Sciences, datert 22. november 2021, m/vedlegg.
6. Oppfølging av sak om dimensjonering av ARENA. Notat fra fakultetet til ARENA av 25. februar 2021 (ref. 2021/2594).
7. Analyse av den økonomiske situasjonen ved ARENA Senter for europaforskning. Rapport fra intern arbeidsgruppe, datert 12. november 2020.

Om ARENA

ARENA Senter for europaforskning er et forskningssenter organisert direkte under fakultetet. Senteret driver forskning på politisk integrasjon i Europa og koordinerer og deltar i flere internasjonale forskernettverk og prosjekt finansiert av Norges forskningsråd og EUs Horizon-program. Senteret hadde i 2021 femten årsverk, fordelt på sju forskerårsverk (hvorav fem faste), én stipendiat, én postdoktor og to vitenskapelige assistenter, samt tre administrative årsverk.¹ Totalbudsjett for 2021 var på 22 MNOK. Senterets grunnbevilgning fra fakultetet utgjorde 9,5 MNOK. De øvrige 12,5 MNOK var eksterne prosjektinntekter, fra NFR, EU og ulike departementer.

Bakgrunn for saken

Ved inngangen til 2020 hadde ARENA et akkumulert merforbruk på 8,5 MNOK. Grunnet merforbrukets relative størrelse ble saken lagt fram for fakultetsstyret til diskusjon i møtet 11. juni 2020.

Etter styremøtet nedsatte dekanen en intern arbeidsgruppe, som analyserte den økonomiske situasjonen ved ARENA. Arbeidsgruppens analyse av 12. november 2020 er vedlagt saken. Den ble lagt fram for styret som diskusjonssak i møtet 17. desember 2020.

I fakultetsstyrets møte 19. mars 2021 ble styret gitt en orientering om status. Det framgår av protokollen fra styremøtet at:

¹ Kilde: DBH 2021

«Fakultetet har som oppfølging av styrets vedtak i brev til ARENA av 25. februar 2021 bedt senteret utarbeide et dokument der det redegjøres for senterets ønsker og planer på kort og lang sikt. Det går fram av brevet at fakultetet gjerne mottar et slikt dokument fra ARENA innen 15. august 2021, men at senteret kan gis mer tid ved behov. Dokumentet fra ARENA vil bli lagt fram for fakultetsstyret når det foreligger.»

ARENAs svar på bestillingen fra styret, med vedlegg, datert 22. november 2021 er vedlagt.

I fakultetsstyrets møte 16. desember 2021 ble ARENAs svarnotat lagt fram for styret til orientering. Bakgrunnen for at det bare ble presentert som en orienteringssak, var at det på dette tidspunktet ikke kunne utarbeides økonomiske langtidsprognoser, verken for ARENA eller for fakultetet som helhet.

Fakultetsstyret tok saken til orientering, med følgende tilføyelse:

«Styret ber om at dekanen til møtet i mars forbereder saken, ikke bare med søkelys på ARENAs økonomiske utvikling, men også for en bredere fagstrategisk diskusjon. Styret etterlyser videre ARENAs redegjørelse for hvor senteret ser muligheter for samarbeidsrelasjoner mellom senteret og øvrige enheter ved fakultetet og hvilke initiativ som eventuelt er tatt/planlegges for å utnytte mulighetsrommet som fakultetstilknytningen gir.»

ARENAs redegjørelse, datert 21. februar 2022 er vedlagt.

Dekanen fagstrategiske redegjørelse, datert 10. mars 2022 er vedlagt.

ARENAs langtidsprognose for 2023 – 2026 er vedlagt. På side 6 i prognosen er det redegjort for inntektsforutsetningene prognosen bygger på.

Oppsummering og anbefalinger

Det vises til Vedlegg 1 for en utførlig grunnivelse for dekanens anbefalinger.

Etter at fakultetsstyret initierte en større gjennomgang av ARENAs økonomiske situasjon, har senteret redusert det akkumulerte merforbruket fra 8,5 MNOK til 4 MNOK.

Reduksjonen er oppnådd gjennom innsparinger i form av kutt i administrasjonen, reduksjon i antall vitenskapelige årsverk, omdisponering av øremerkede midler til stipendiatstillinger, reduserte driftsutgifter grunnet pandemi og midlertidige husleielettelser, samt ekstraordinært tilskudd til frikjøp av leder i forbindelse med fakultetets bestilling til ARENA fra februar 2021. Tiltakene er for en stor del av midlertidig art og vil ikke kunne opprettholdes over tid.

Det vil fortsatt være krevende for et senter som er forutsatt hovedsakelig eksternt finansiert, og som er organisert som en grunnenhet, å bygge opp et finansielt grunnlag for stabil drift og investeringer i nyttilsetninger som kan bidra til å utvikle dets portefølje.

I sitt notat av 22. november 2021 ber ARENA om en økning i ressursene, dels for å stabilisere senteret (omtalt som *Stability option* i ARENAs notat), dels for å gjøre det mulig å utvikle porteføljen på strategisk viktige områder (omtalt som *Positive investment option* i ARENAs notat).

Overføring av midler til ARENA gjennom nye engangstildelinger eller varige endringer i fakultetets fordelingsmodell forutsetter flytting av penger fra undervisningsoppgaver til rene forskningsoppgaver.

Fakultetsstyret står fritt til å prioritere noen oppgaver og/eller enheter over andre og har bedt om at dekanen forbereder saken med utgangspunkt også i en fagstrategisk vurdering.

Dekanen vurdering er at tiltak som innebærer overføring av midler fra undervisningsoppgaver til rene forskningsoppgaver, er lite ønskelig. Det vises til at nåværende dekanat gikk til valg på et program om å styrke undervisningen.

Dekanens vurdering er at det ikke finnes gode fagstrategiske grunner til å anbefale tiltak som vil transformere ARENA til en liten grunnenhet som også skal ha undervisningsoppgaver.

Dekanen mener at ettergivelse av akkumulert merforbruk og kompensasjon for ikke-innfridde forventninger om husleiereduksjon i forbindelse med flytting til Gaustadalléen vil være presedensskapende. Ettergivelse av akkumulert merforbruk reiser også noen viktige problemstillinger knyttet til rammestyring.

Dekanen mener også det er vanskelig å se hvorfor fakultetet skal finansiere en særskilt satsing på europaforskningen, slik ARENA foreslår. Det er heller ikke gitt at en eventuell særlig satsing på europaforskningen bør legges til ARENA.

På bakgrunn av den fagstrategiske gjennomgangen, anbefaler dekanen ikke nye engangsoverføringer til ARENA eller varige endringer i fakultetets fordelingsmodell.

Spørsmålet om den fremtidige organiseringen av ARENA er i prinsippet uavhengig av spørsmålet om finansieringen av senteret. Samtidig forutsetter organisering som egen grunnenhet at virksomheten kan finansieres innenfor de rammene enhetene får tildelt. Dekanen oppfatter at det foreligger en stor motstand hos ansatte, ledelse og styret på ARENA mot organisatoriske endringer av ARENA eller tiltak som peker i retning av en styrt avvikling som senter. Et forslag om å legge ARENA inn under Institutt for statsvitenskap ble avvist av forrige fakultetsstyre, og dekanen ser det ikke hensiktsmessig å initiere en prosess som kan oppfattes som en omkamp om denne løsningen. Fakultetets økonomiske situasjon er i overskuelig framtid slik at vi kan håndtere en viss risiko.

ARENA mener at forutsetningene for langtidsprognosen er ambisiøse, men realistiske. Dersom ARENA videreføres som et senter organisert som en grunnenhet under fakultetet, gis senteret anledning til å vise at planene er gjennomførbare.

Dekanen anbefaler derfor ikke at det gjøres endringer i ARENAs organisering nå.

Som grunnenhet forutsettes ARENA å drive virksomheten innenfor de økonomiske rammene senteret tildeles.

Vedtaksforslag:

Fakultetsstyret godkjenner at ARENA Senter for europaforskning videreføres som selvstendig senter under fakultetet uten nye engangsoverføringer eller varige endringer i fakultetets fordelingsmodell.

Fakultetsstyret forutsetter at ARENAs virksomhet og aktiviteter planlegges på bakgrunn av de føringer og økonomiske rammer som framgår av årlig disponeringsskriv.

Anne Julie Semb
dekan

Gudleik Grimstad
fakultetsdirektør